

valgte Medlem under Nr. 10 og 11 ere faaledes tagne tilbage af den ærede Forslagsstiller. Jeg skal spørge, om Rogen optager dem. (Ophold.) Da Rogen optager dem, ere de faaledes bortfaldne.

Justitsministeren: Overfor de udførlige Udtalelser, som indeholdes i Udvalgets Betænkning angaaende det første Affnit i det foreliggende Lovforslag og navnlig angaaende de Paragrafer, som vedrøre de familieretlige Spørgsmaal, som her fremtræde, har jeg troet at have den Forpligtelse at udtale mig for det høie Landsting om de Betragtninger, som havde været ledende ved Affattelsen af dette Affnit. Udvalgets Betænkning har foreligget trykt, og den er fremdeles her i Thinget bleven ledsaget med et udførligt Foredrag fra den ærede Ordførers Side. Det var derfor naturligt, at jeg, der jo nærmest bærer, i alt Fald, det moraliske Ansvar for de paagældende Paragrafer, maatte møde de Udtalelser, som have foreligget trykt fra Udvalgets Side, og som tillige ere blevne fremførte af den ærede Ordfører med hans sædvanlige Klarhed, med tilsvarende Udtalelser fra min Side. Efterat jeg alt har havt Leilighed til at udtale mig angaaende de forskjellige Enkeltheder i Sagen, skal jeg — uden at jeg for mit Vedkommende i den Henseende havde behovet den Opfordring, som vi for kort siden hørte fra den ærede Formands Side — nu fatte mig meget kort og ikke gaa ind paa Enkelthederne, i den Forhaabning, at der senere paa anden Maade vil blive givet bedre Leilighed til at fjerne og udjevne de Uoverensstemmelser, som have været tilstede imellem Udvalget og mig i den Henseende. Det er derfor kun noget mere almindelige Bemærkninger, som jeg finder mig opfordret til endnu at knytte til, hvad jeg tidligere har sagt. Svad det fornemmelig laa mig paa Sinde, var saa klart, som jeg formaade det, at fremstille det Synspunkt, hvorfra Justitsministeren havde maattet se denne Sag, og det Forhold, hvori han havde maattet stille sig til det foreliggende Lovforslags 1ste Affnit. Det har naturligvis ikke været min Mening — saaledes som det synes, at den ærede Ordfører og tilbels ogsaa et andet æret Medlem have opfattet det — at sige, at disse Paragrafer eller dette Affnit af Lovforslaget skulde være undtaget fra den Behandling, som i Øvrigt naturlig maatte blive Lovforslaget til Del, eller at der skulde være udbredt en særegen Sællighed over disse Paragrafer, saa at de ikke skulde kunne forandres, dersom en moden Røvelse i Landstinget førte til det Resultat, at man maatte ønske en Forandring i dem. Dette har naturligvis ikke været min Mening, men jeg maa gjøre opmærksom paa, at Justitsministeren, da han tiltraadte Lovforslaget, der jo væsentligt var udarbejdet af Indenrigsministeren, hvad dette Affnit angaar, maatte anse det for at være naturligt og rigtigt, at man paa dette Omraade

holdt sig i Overensstemmelse med den nugældende Ret. Det er ganske vist, som det blev udtalt af den ærede Ordfører, at de Bestemmelser, som nærmest svare til de her foreslaede, har man i en Fattiglov, nemlig i Forordningen af 1844, og forsaavidt vilde man ogsaa i denne Fattiglov kunne optage lignende Bestemmelser; men jeg behøver jo ikke at gjøre opmærksom paa den store Forskjel, som der er tilstede. Forordningen af 1844 er naturligvis udarbejdet i det gamle kongelige danske Kancelli, under hvilket alle de Forhold, hvormed der her er Tale, ikke blot Fattiglovgivningen, men ogsaa hvad der vedrører Familieforholdene, henhørte. Nu stiller Sagen sig anderledes; thi, medens Fattigvæsenssager henhøre under Indenrigsministeriet, henhører Alt, hvad der angaar Familieforhold og Familielivet, under Justitsministeriet. Det er derfor ganske naturligt, at jeg fra min Side maatte udtale, at jeg Intet havde imod, at den gjældende Rets Bestemmelser angaaende disse Forhold optoges i et Lovforslag, som er blevet udarbejdet af Indenrigsministeren, og findes i en Lov, der til sin Tid udkommer under hans konstitutionelle Ansvar; men i det Dieblis, der bliver Tale om at gjøre væsentlige Forandringer paa dette Omraade, eller maaste at omstyrte, hvad der er den gjældende Ret i disse Forhold, maa jeg, under hvem disse Forhold nærmest henhøre, og som bærer Ansvar for Lovgivningens Udvikling paa dette Omraade, ogsaa forlange, at der gives mig fuld Leilighed til at deltage i Forhandlingerne desangaaende. Jeg har ikke den Leilighed til at kunne gjøre min Mening gjældende, naar disse Bestemmelser findes i en Lov, der udgaaar gennem et andet Ministerium, som jeg har, naar de findes i en Lov, der forelægges af Justitsministeren og udkommer under hans Kontrastnatur. Deraf følger imidlertid ingenlunde, at der, efter at disse Bestemmelser ere optagne i Lovforslaget, ikke skulde kunne ske Forandring i saa Henseende; men jeg tillader mig at formene, at man ikke vil kunne finde det besynderligt, naar jeg maa hævde, at jeg vilde finde det urigtigt, om man vilde foretage væsentlige Forandringer paa dette Omraade, uden at der havde været givet Justitsministeren Leilighed til nærmere Forhandling med Udvalget i saa Henseende, hvad jeg anser for at være om ikke uundgaaelig nødvendigt, saa dog i alt Fald saare hensigtsmæssigt for at komme til en lettere Forstaelse. I denne Henseende tillader jeg mig endog saa at gjøre gjældende, at det forekommer mig, at den Hovedantæ, som er traadt frem paa flere Steder i Udvalgets Betænkning, og som jo tilbels er bleven illædt Form af en Antæ mod Regeringens Udlaft, den nemlig, at Forslaget skulde indskrænkes til at optage Bestemmelser af denne Art, forsaavidt de angik Forholdet til Fattigvæsenet, er af en meget tvivlsom Rigtighed, og at det fremdeles forekommer mig at være uregelmæssigt, at den i alt Fald ikke er bleven gennemført